

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

ФІНАНСОВІ ТЕХНОЛОГІЇ

Методичні вказівки
для практичних занять з дисципліни «Фінансові технології»
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри фінансів, банківської
справи та страхування
Протокол № 14
від 11 травня 2021 р.

Фінансові технології. Методичні вказівки для практичних занять з дисципліни «Фінансові технології» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування /Укл.: Н.І. Холявко, І.В. Садчикова – Чернігів: НУЧП, 2021. – 20 с.

Укладачі:

Холявко Наталія Іванівна
доктор економічних наук, доцент

Садчикова Ірина Володимирівна
кандидат економічних наук, доцент

Відповідальний
за випуск:

Дубина Максим Вікторович
завідувач кафедри фінансів, банківської справи та
страхування,
доктор економічних наук, доцент

Рецензент:

Парубець Олена Миколаївна
доктор економічних наук, професор кафедри
фінансів, банківської справи та страхування
Національного університету
«Чернігівська політехніка»

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
2. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ	7
3. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	8
4. ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ	15
4.1 Зміст індивідуальних занять	15
4.2 Напрями індивідуальних занять	15
5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ	16
5.1 Методи навчання	16
5.2 Методи контролю	16
6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ	17
7. МІНІМАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ	18
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	19

ВСТУП

Мета навчальної дисципліни – опанування здобувачами вищої освіти концептуальних і практичних аспектів застосування сучасних фінансових технологій.

Завдання, які вирішуються в процесі вивчення дисципліни:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з теоретичними основами та базовими поняттями управління фінансами в сучасних умовах; вивчити сутність і економічний зміст FinTech; розкрити сутність і особливості сучасних технологій проведення фінансового аналізу;
- дослідити історію та передумови розвитку FinTech;
- ознайомити з принципами функціонування фінансово-технологічних продуктів;
- проаналізувати чинники еволюції фінансово-технологічної галузі;
- ознайомити з сучасними технологіями управління персональними фінансами;
- оцінити ризики впровадження FinTech для провайдерів і споживачів фінансових послуг;
- ознайомити з перспективами і проблемами використання FinTech.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- закономірності становлення, функціонування та розвитку національної економіки;
- методологічні основи та засоби впливу держави на економічний та соціальний розвиток держави;
- сутність, функції, методологію та методіку соціально-економічної стратегії країни;
- особливості розвитку різних сфер господарської та соціальної діяльності;
- інтеграційні прагнення національної економіки

вміти:

- виявляти конкурентні переваги та слабкості, притаманні національній економіці;
- аналізувати основні фактори, що впливають на стан економіки;
- характеризувати зміну ефективності національної економіки, індексу соціального розвитку, природного приросту населення, рівня зайнятості, безробіття, бідності, експортної квоти;
- використовувати різноманітні методи вивчення економічних явищ;
- виділяти пріоритетні напрямки конкурентної політики країни в умовах розвитку зовнішньоторговельних зв'язків;
- розрізняти сценарії економічного і соціального розвитку країни.

При вивченні дисципліни здобувачі вищої освіти отримують такі *компетентності*:

- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

– розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;

– здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування)

Очікувані *результати* від опанування дисципліни:

– визначити особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;

– розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

При вивченні дисципліни здобувачі вищої освіти отримують такі *компетентності*:

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК12. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність застосовувати сучасні підходи до прогнозування та оптимізації явищ і процесів у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Після вивчення курсу здобувач вищої освіти повинен вміти застосовувати сучасні фінансові технології прийняття фінансових рішень на основі облікової, аналітичної та планової інформації зовнішнього і внутрішнього характеру з позиції досягнення балансу між ризиком і прибутковістю.

Навчальна дисципліна «Фінансові технології» відповідно до ОПП повинна забезпечити такі *програмні результати навчання*:

ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПР16. Застосовувати сучасні підходи до прогнозування та оптимізації явищ і процесів у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

1. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин для денної/заочної форми навчання				
	Всього	У тому числі			
		Лек.	Прак.	Лаб.	Сам.роб.
Змістовий модуль 1. Сутність та еволюція фінансових технологій (FinTech)					
1 <i>Фінансово-технічна революція: основні поняття та особливості</i>	13/ 11	2/0,5	1 /0,5	-	10 /10
2 <i>Етапи та фактори еволюції фінансових технологій</i>	14/ 16	2/0,5	2 /0,5	-	10 /15
Разом за змістовим модулем 1	27/ 27	4/1	3 /1	-	20 /25
Змістовий модуль 2. Ринок сучасних фінансових технологій					
3 <i>Види продуктів FinTech</i>	14/ 17	2/1	2 /1	-	10 /10
4 <i>Сегменти ринку FinTech</i>	24/ 17	2/1	2 /1	-	20 /20
Разом за змістовим модулем 2	38/ 34	4/2	4 /2	-	30 /30
Змістовий модуль 3. Ринок криптовалют					
5 <i>Поняття криптовалюти, передумови її виникнення</i>	14/ 17	2/1	2 /1	-	10 /15
6 <i>Сучасні тенденції розвитку ринку криптовалют в Україні та світі</i>	14/ 17	2/1	2 /1	-	10 /15
Разом за змістовим модулем 3	28/ 34	4/2	4 /2	-	20 /30
Змістовий модуль 4. Переваги та ризики FinTech					
7 <i>Переваги використання FinTech для різних стейкхолдерів</i>	13/ 14	2/0,5	1 /0,5	-	10 /13
8 <i>Ризики та наслідки використання FinTech для традиційних фінансових установ, клієнтів, суспільства</i>	14/ 11	2/0,5	2 /0,5	-	10 /10
Разом за змістовим модулем 4	27/ 25	4/1	3 /1	-	20 /23
Усього за семестр	120/ 120	16/6	14 /6	-	90 /108

2. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Фінансово-технічна революція: основні поняття та особливості	1/0,5
2	Етапи та фактори еволюції фінансових технологій	2/0,5
3	Види продуктів FinTech	2/1
4	Сегменти ринку FinTech	2/1
5	Поняття криптовалюти, передумови її виникнення	2/1
6	Сучасні тенденції розвитку ринку криптовалют в Україні та світі	2/1
7	Переваги використання FinTech для різних стейкхолдерів	1/0,5
8	Ризики та наслідки використання FinTech для традиційних фінансових установ, клієнтів, суспільства	2/0,5
	Усього годин	14/6

3. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СУТНІСТЬ ТА ЕВОЛЮЦІЯ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ (FINTECH)

Тема 1. Фінансово-технічна революція: основні поняття та особливості.

Наукові підходи до періодизації розвитку суспільства. Особливості інформаційного суспільства. Основні риси інформаційної економіки. Сутність та прояви діджиталізації. Вплив процесів діджиталізації на розвиток ринок фінансових послуг. Систематизація підходів до визначення дефініції «діджиталізація»: інформаційний, процесний, структурний, бізнес-орієнтований. Складові діджиталізації в фінансовому секторі. Напрями діджиталізації. Переваги і недоліки діджиталізації. Концепція та план розвитку діджиталізації в Україні до 2020 року (цілі, напрями, принципи).

Завдання для підготовки до семінарських занять

Підготувати есе (варіанти наведені в таблиці 3.1) як власні роздуми-відповідь на наступні питання (обирати індивідуально – за номером в академічному журналі):

Таблиця 3.1

Перелік питань для написання есе (згідно варіанту)

№ з/п	Тема есе
1	2
1.	Діджиталізація – об’єктивний процес, який неможливо ігнорувати
2.	Діджиталізація призводить до зростання безробіття
3.	Діджиталізація збільшує рівень банкрутства підприємств
4.	Розвиток діджиталізації бізнесу неможливий без державного регулювання
5.	Діджиталізація несе великі фінансові витрати для бізнесу
6.	Діджиталізація ускладнює процеси державного регулювання та моніторингу
7.	Фінансовий розвиток не потребує діджиталізації послуг
8.	Діджиталізація ускладнює комунікацію зі споживачами фінансових послуг
9.	Діджиталізація ускладнює процеси захисту даних споживачів фінансових послуг
10.	Діджиталізація призводить до тотального контролю

Закінчення таблиці 3.1

1	2
11.	Діджиталізація стосується лише ІТ-сфери
12.	В епоху діджиталізації підвищені вимоги висуваються до цифрових навичок населення (персоналу банків, споживачів фінансових послуг)
13.	Ефективна діджиталізація можлива лише після забезпечення цифрової грамотності населення
14.	Діджиталізація фінансового сектору тісно пов'язана з рівнем фінансової грамотності населення
15.	Україна має слабкі шанси щодо лідерства на глобальному ринку фінансових послуг через низькі темпи діджиталізації вітчизняних банків.
16.	Банки мають більше вигід від діджиталізації ніж їх клієнти
17.	Діджиталізація підвищує імовірність фінансових махінацій
18.	Створення Міністерства цифрової трансформації України було нагальною необхідністю
19.	При всіх установах і організаціях має створюватись профільний департамент/відділ з цифровізації
20.	Не всі сфери суспільства і національної економіки підвласні діджиталізації
21.	Цифровізація провокує появу нових ризиків для фінансової безпеки банків

Тема 2. Етапи та фактори еволюції фінансових технологій.

FinTech та FinTechs: основні визначення. Основні особливості революції FinTech. Відмінності між компаніями FinTech та традиційними фінансовими установами. Організаційні особливості компаній FinTech.

Ранні попередники FinTech: впровадження високих технологій у фінансову галузь. Ранні стадії FinTech: особливості розвитку FinTech до поширення Інтернету. Інтернет та трансформація фінансових послуг. Революція FinTech.

Фактори еволюції FinTech. Трансформація поведінки клієнтів. Прогрес в галузі інформаційних технологій. Корпоративна ефективність. Основні шляхи розвитку FinTech.

Завдання для підготовки до семінарських занять

1. Систематизуйте наукові підходи до визначення сутності фінансових технологій.
2. Назвіть основні риси фінансових технологій.
3. Роз'ясніть різницю в діяльності та послугах традиційних фінансових установ та FinTech-компаній.

4. У чому полягають головні організаційні особливості компаній FinTech.
5. Охарактеризуйте перші фінансові технології та опишіть особливості їх впровадження.
6. Поясніть, як вплинуло поширення Інтернету на розвиток фінансових технологій.
7. Назвіть чинники впливу на розвиток фінансових технологій на сучасному етапі.
8. Поясніть, як змінюється поведінка споживачів фінансових послуг і як це впливає на розвиток FinTech.
9. Виокреміть ключові технології, що характеризують прогрес в галузі інформаційних технологій.
10. Опишіть перспективні напрями розвитку фінансових технологій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. РИНОК СУЧАСНИХ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Тема 3. Види продуктів FinTech.

Природа й основні особливості продукції, що надається компаніями FinTech. Різний бекграунд продуктів FinTech. Різні моделі реалізації FinTech.

Платіжні послуги як основний сегмент FinTech. Переваги платежів FinTech. Основні гравці платіжного ринку FinTech.

Впровадження FinTech у страхування. Основні види страхових продуктів, послуг та процесів на основі FinTech. Переваги InsurTech.

Завдання для підготовки до семінарських занять

1. Охарактеризуйте основні продукти, що надаються сучасними FinTech-компаніями.
2. Визначте особливості основних продуктів, що надаються сучасними FinTech-компаніями.
3. Проаналізуйте моделі реалізації FinTech.
4. Охарактеризуйте платіжні послуги як основний сегмент FinTech.
5. Визначте переваги платіжних послуг як сегменту FinTech.
6. Назвіть основних гравців платіжного ринку FinTech.
7. Проаналізуйте види страхових продуктів, послуг та процесів на основі FinTech.
8. Які існують переваги InsurTech?

Тема 4. Сегменти ринку FinTech.

Головні сегменти ринку FinTech. Структура ринку FinTech за напрямами: платежі й перекази, позики і краудфандинг, криптовалюти, блокчейн, страхування й управління ризиками, фінансування у нерухомість, персональні

фінанси, фінансовий менеджмент, акції, ринки, дані. Структура ринку FinTech за типами компаній: платежі й валюта, платформи, додатки, аналітика. Структура ринку FinTech-інновацій. Структура ринку FinTech за видами фінансових послуг, які трансформуються під впливом фінансових технологій. Структура ринку FinTech за інституційною ознакою. Структура ринку FinTech за видами інноваційних технологій. Структура ринку FinTech за користувачами FinTech-послуг.

Рівні інтеграції банків на FinTech. Нові гравці та учасники ринку FinTech: їх характерні риси, сильні, слабкі сторони, перспективи. Класифікація FinTech-компаній: за напрямками трансформації, масштабами діяльності, періодами реалізації, мірою введення інноваційних технологій, первинною метою розвитку. Основні напрями діяльності FinTech-компаній: платежі та перекази, управління капіталом, накопиченні та інвестиції, страхування. Моделі FinTech-компаній. Механізм діяльності P2P (person-to-person). Основні напрями інституціональних змін фінансових систем, які відбуваються у світі та Україні.

Завдання для підготовки до семінарських занять

Кожен студент обирає країну для аналізу. У ході аналізу необхідно дати відповіді на наступні запитання:

1. Опишіть та поясніть, чому ви обрали цю країну для аналізу
2. Аналіз історії FinTech в цій країні
3. Аналіз еволюції FinTech у цій країні
4. Аналіз ринку FinTech у цій країні
5. Аналіз місцевих платіжних служб у цій країні
6. Аналіз продуктів управління багатством, наявних у цій країні
7. Аналіз продуктів краудфандингу, наявних у цій країні
8. Аналіз послуг ринку капіталу в цій країні
9. Аналіз використання FinTech страховими компаніями в цій країні
10. Опис та пояснення ризиків та переваг, створених FinTech для цієї країни.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. РИНОК КРИПТОВАЛЮТ

Тема 5. Поняття криптовалюти, передумови її виникнення.

Відмінність електронних та віртуальних грошей. Класифікація віртуальних валют. Сутність поняття «криптовалюта»: технічний й економічний підходи до трактування. Основні відмінності криптовалюти від електронних грошей. Переваги криптовалюти порівняно з паперовими грошми. Ключові особливості криптовалюти. Періодизація розвитку віртуальних грошей та криптовалют. Чинники і передумови виникнення та поширення криптовалют. Сутніть і особливості біткоїну. Принцип роботи та особливості

використання деяких криптовалют. Фактори формування вартості криптовалют. Технічні фактори ризику інвестицій у криптовалюту. Переваги використання криптовалют. Недоліки використання криптовалют. Групи країн залежно від підходу до регулювання криптовалют.

Завдання для підготовки до семінарських занять

1. Розкрийте відмінності між електронними та віртуальними грошима.
2. Систематизуйте підходи до трактування сутності криптовалют.
3. Назвіть переваги криптовалют порівняно з паперовими грошима.
4. Перерахуйте основні відмінності криптовалют від електронних грошей.
5. Назвіть особливості криптовалют.
6. Проаналізуйте основні етапи розвитку віртуальних грошей та криптовалют.
7. Назвіть основні і передумови виникнення криптовалют.
8. Назвіть основні чинники поширення криптовалют.
9. Назвіть принципи роботи та особливості використання деяких криптовалют.
10. Які існують способи отримання криптовалют?
11. Перерахуйте основні чинники формування вартості криптовалют.
12. Назвіть технічні фактори ризику інвестицій у криптовалюту.
13. Що таке біткоїн?
14. Які основні особливості біткоїну як цифрової валюти?
15. Назвіть переваги використання криптовалют.
16. Назвіть недоліки використання криптовалют.

Тема 6. Сучасні тенденції розвитку ринку криптовалют в Україні та світі.

Світові тенденції розвитку криптовалют: нешвидке впровадження електронних грошей, в тому числі і криптовалют, в усі сфери життя суспільства; можливість придбання великої кількості товарів і послуг за криптовалюту; новий платіжний інструмент та вид інвестиційних активів на ринку фінансових послуг; криптовалюта не замінить класичні банківські операції в найближчі 2-3 роки; зниження рівня анонімності при використанні криптовалют, що буде зумовлено її популяризацією; поширення легітимності криптовалют у більшості країн світу; стабілізація курсу криптовалют через 5-10 років; закріплення позицій bitcoin як основної криптовалют та поява нових, які досягатимуть масштабів bitcoin.

Сучасні тенденції розвитку ринку криптовалют в Україні. Правовий статус криптовалют в Україні: позиція Національного банку України, Державної фіскальної служби України, Міністерства фінансів України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Діяльність Bitcoin Foundation

Ukraine. Характеристика діяльності блокчейн-компаній в Україні. Бар'єри на шляху впровадження криптовалют в Україні. Заходи з формування сприятливого інституційного середовища для розвитку криптовалют в Україні. Фактори покращення умов функціонування компанії у сфері блокчейн і криптовалют в Україні.

Завдання для підготовки до семінарських занять

Здобувачі вищої освіти обирають блокчейн-компанію, що функціонує в Україні, та аналізує її діяльність. Доповідь має супроводжуватись усним виступом та презентацією (power-point, Prezi, etc).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ FINTECH

Тема 7. Переваги використання FinTech для різних стейкхолдерів.

FinTech як інновація: позитивні наслідки для традиційних фінансових установ. Переваги FinTech для клієнтів фінансових установ. Вплив FinTech на конкурентоспроможність фінансових установ. Переваги FinTech для суспільства. Аналіз переваг FinTech для основних зацікавлених сторін у різних країнах.

Завдання для підготовки до семінарських занять

Проаналізувати Каталог фінтах-компаній України (лінк на Каталог 2019 р.: <http://drive.fintechua.org/FintechCatalog19Ukr.pdf>). Аналіз даних каталогу здійснювати за такими напрямками:

- ключові тенденції розвитку фінтеху в Україні;
- ставлення вітчизняних банків до фінтеху;
- масштаби впровадження вітчизняними банками фінтах-послуг;
- нормативні перепони у розвитку фінтеху в Україні;
- позитивні наслідки впровадження фінтеху в діяльність фінансових установ;
- пріоритетні напрями активізації розвитку фінтеху в Україні.

Тема 8. Ризики та наслідки використання FinTech для традиційних фінансових установ, клієнтів, суспільства.

Ризики FinTech для клієнтів фінансових установ. Ризики FinTech для суспільства. Вплив розвитку FinTech на управління персональними фінансами. Переваги управління персональними фінансами на основі FinTech. Природа краудфандингу. Різні моделі краудфандингу. Моделі оплати. Переваги для користувачів та власників фінансових ресурсів. Аналіз ризиків FinTech для

основних зацікавлених сторін у різних країнах.

Завдання для підготовки до семінарських занять

Користуючись картою української фінтах-екосистеми (<http://drive.fintechua.org/FintechCatalog19Ukr.pdf>), підготувати усні доповіді-презентації діяльності вітчизняних компаній, зокрема за наступними блоками:

- платежі/переказ грошей;
- мобільні гаманці;
- технології та інфраструктура;
- цифровий лендінг;
- консультування/аналітичні системи;
- блокчейн/криптовалюти;
- кібервалюта;
- персональні фінанси/управління персональними фінансами;
- інструменти цифрового порівняння;
- RegTech;
- InsurTech;
- LegalTech;
- Необанки/чат-боти.

Вибір компанії здійснюється здобувачами вищої освіти самостійно.

4. ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

4.1 Зміст індивідуальних занять

Заняття з невстигаючими студентами (роз'яснення окремих теоретичних положень, методик визначення окремих показників розвитку фінансових технологій, правильного економічного трактування проблемних ситуацій).

Заняття зі здобувачами вищої освіти, які мають бажання поглибити рівень знань з дисципліни (обговорення сучасних проблем ринку фінансових послуг, векторів його дослідження і модернізації, зокрема в напрямі впровадження фінансових технологій; рекомендація літератури та ресурсів Інтернет для поглибленого вивчення дисципліни; консультування при підготовці тез доповідей на практичні заняття, конференції).

Розв'язок задач підвищеної складності та ситуаційних завдань.

Підготовка рефератів у відповідності із запропонованою тематикою та з урахуванням наукових інтересів здобувачів вищої освіти.

Підготовка наукових статей, доповідей на науково-практичні конференції НУ «Чернігівська політехніка» та інших закладів вищої освіти.

Участь в роботі наукового товариства з економічного напрямку.

4.2 Напрями індивідуальних занять

1. Особливості впровадження FinTech у страхування в країнах ЄС.
2. Організаційні особливості компаній FinTech.
3. Ранні попередники FinTech: впровадження високих технологій у фінансову галузь.
4. Інтернет та трансформація фінансових послуг.
5. Прогрес в галузі інформаційних технологій.
6. Перспективні шляхи розвитку FinTech в Україні.
7. Основні гравці платіжного ринку FinTech.
8. Основні види страхових продуктів, послуг та процесів на основі FinTech.
9. Регуляторні технології (RegTech) і технології нагляду (SupTech).
10. Технології оцінки інвестиційних проєктів і критерії прийняття інвестиційних рішень.
11. Сучасні технології оцінки вартості компанії і технології управління її дивідендною політикою.
12. Сучасні технології управління персональними фінансами.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

5.1 Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни використовується інформаційно-ілюстративний та проблемний методи навчання.

Під час лекційного курсу застосовуються: мультимедійна презентація, слайдова презентація, дискусійне обговорення проблемних питань.

На практичних заняттях застосовуються: ситуаційні завдання, робота за методом малих груп, моделюючі вправи, роздатковий матеріал для виконання графоаналітичних вправ.

Лекційний матеріал подається у вигляді презентацій за допомогою медіа-проектора. Під час лекцій аналізуються проблемні ситуації, організується зворотний зв'язок з аудиторією шляхом формулювання запитань і стислих відповідей з обох сторін.

Під час семінарських занять розглядаються теоретичні положення відповідно до тематичного плану занять з докладним розбором прикладів; розв'язуються задачі з відповідної теми; розглядаються результати виконання студентами індивідуальних завдань (самостійної роботи).

При викладанні дисципліни використовуються наступні методи навчання: інформаційно-ілюстративні, проблемні, частково-пошукові, дослідницькі із застосуванням: презентацій лекційного матеріалу; графоаналітичних вправ; розрахункових вправ; ситуаційних завдань; ділових ігор; друкованих ілюстративних матеріалів.

5.2 Методи контролю

Поточний контроль проводиться шляхом спілкування зі здобувачами вищої освіти під час лекцій і консультацій, опитування здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях. За результатами самостійних робіт і модульних контрольних робіт виставляються модульні оцінки. Бали, які набрані здобувачем вищої освіти під час поточного контролю, дораховуються до балів за модульні контрольні роботи і в результаті визначаються модульні оцінки.

Підсумковий контроль включає модульний та семестровий контроль.

Модульний контроль проводиться у вигляді письмової роботи.

Семестровий контроль за результатами вивчення дисципліни проводиться в останній атестаційний тиждень семестру (сесію) шляхом зваженого додавання результатів модульного контролю (не більше 60 балів).

Остаточна екзаменаційна оцінка виставляється після складання іспиту, результати якого (не більше 40 балів) додаються до результатів семестрового контролю та заносяться в екзаменаційну відомість відповідно до шкали оцінювання, що наведена в наступному розділі.

Екзаменаційні білети знаходяться в пакеті документів на дисципліну.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

В таблиці 6.1 наведений розподіл балів, які отримують студенти протягом семестру.

Таблиця 6.1

Розподіл балів за змістовними модулями

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів
Змістовий модуль 1.	0-15
Проблемні ситуації	0-7
Практичні завдання аналітичного характеру	0-8
Змістовий модуль 2.	0-15
Усні відповіді	0-5
Модульна контрольна робота	0-10
Змістовий модуль 3.	0-15
Проблемні ситуації	0-7
Практичні завдання аналітичного характеру	0-8
Змістовий модуль 4.	0-15
Усні відповіді	0-5
Модульна контрольна робота	0-10
Середній бал поточного контролю за модулями	0 ... 60
II. Підсумковий контроль	
Іспит	0 ... 40
1 Теоретичні завдання	0 ... 30
2 Практичні завдання аналітичного характеру	0 ... 10
Всього балів	0 ... 100

В таблиці 6.2 наведена шкала, за якою здійснюється оцінювання

Таблиця 6.2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МІНІМАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

З тими здобувачами вищої освіти, які до проведення підсумкового семестрового контролю не встигли виконати всі обов'язкові види робіт та мають підсумкову оцінку від 35 до 59 балів (за шкалою оцінювання), проводяться додаткові індивідуальні заняття, за результатами яких визначається, наскільки глибоко засвоєний матеріал, та чи необхідне повторне вивчення дисципліни.

Дисципліну можна вважати такою, що засвоєна, якщо здобувач вищої освіти вміє застосовувати сучасні фінансові технології прийняття фінансових рішень на основі облікової, аналітичної та планової інформації зовнішнього і внутрішнього характеру з позиції досягнення балансу між ризиком і прибутковістю.

При вивченні дисципліни здобувачі вищої освіти отримують такі *компетентності*:

- Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
 - Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
 - Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
 - Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
 - Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
 - Здатність застосовувати сучасні підходи до прогнозування та оптимізації явищ і процесів у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- Очікувані *результати* від опанування дисципліни:
- Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
 - Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
 - Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.
 - Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.
 - Застосовувати сучасні підходи до прогнозування та оптимізації явищ і процесів у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Banking Beyond Banks and Money. A Guide to Banking Services in the Twenty-First Century. Tasca, P., Aste, T., Pelizzon, L., Perony, N. (Eds.). N. Y.: Springer, 2016.
2. Long Chen (2016) From Fintech to Finlife: the case of Fintech Development in China, China Economic Journal, 9:3, 225-239.
3. HM Treasury, EY. UK Fintech. On the cutting edge. An evaluation of the international FinTech sector, 2015.
4. KPMG. The Pulse of Fintech, Q1 2016. Global Analysis of Fintech Venture Funding.
5. Особливості фінтеху в Україні: проблеми і перспективи. URL: <http://ipkey.com.ua/uk/partners-6/1178-osobennosti-finteha-v-ukraine-problemy-i-perspektivy.html>
6. Сучасний стан та перспективи колаборації банків та fintech проблеми і перспективи економіки та управління № 1 , 2019 <https://preu.stu.cn.ua/tmppdf/566.pdf>
7. Шкляр А. Класичний банкінг: напрями трансформації в умовах технологічної революції. Український соціум. 2018. № 1(64). С. 49–58.
8. Browne R. Everything you've always wanted to know about fintech. URL: <https://www.cnn.com/2017/10/02/fintech-everything-youve-always-wanted-to-know-about-financial-technology.html>
9. EY FinTech Adoption Index 2018. URL: [https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-fintech-adoptionindex2017/\\$FILE/ey-fintech-adoption-index-2018.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-fintech-adoptionindex2017/$FILE/ey-fintech-adoption-index-2018.pdf)
10. FinTech Ukraine 2018: матеріали конференції. URL: <https://mind.ua/publications/20188132-fintech-v-ukrayini-yak-jomuobjiti-banki-tanachomu-zaroblyati>
11. Fintech-послуги: сутність, роль і значення для економіки України URL: http://visnyk-onu.od.ua/journal/2018_23_2/22.pdf
12. Global FinTech Report . URL: <https://www.pwc.com/jg/en/publications/pwcglobal-fintech-report>
13. Грошово-кредитна статистика НБУ: дані НБУ. URL:
14. https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44579

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Наукова бібліотека ЧНТУ – м. Чернігів, вул. Шевченка, 95, навчальний корпус № 1.
2. Обласна наукова бібліотека.
3. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського // <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Офіційна Інтернет-сторінка Верховної Ради України <http://www.rada.gov.ua>
5. Офіційна Інтернет-сторінка Кабінету міністрів України //

<http://www.kmu.gov.ua>

6. Офіційна Інтернет-сторінка Міністерства економічного розвитку і торгівлі України // <http://www.me.gov.ua>

7. Офіційна Інтернет-сторінка Міністерства фінансів України // <http://www.minfin.gov.ua>

8. Офіційна Інтернет-сторінка Національного банку України <http://www.bank.gov.ua>

9. Офіційна Інтернет-сторінка Державної служби статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua>

10. Офіційна Інтернет-сторінка Програми розвитку ООН <http://www.undp.org>

11. Офіційна Інтернет-сторінка Міжнародного валютного фонду <http://www.imf.org>

12. Офіційна Інтернет-сторінка Світової організації торгівлі <http://www.wto.org>

13. Офіційний сайт Credit Agricole URL: <https://credit-agricole.ua>

14. Офіційний сайт OTP Bank Ukraine URL: <https://www.otpbank.com.ua>

15. Офіційний сайт Альфа-банк URL: <https://alfabank.ua>

16. Офіційний сайт Райфайзен Банк Аваль URL: <https://www.aval.ua/ru>

17. Офіційний сайт Укргазбанк URL: <https://ukrgasbank.com>

18. Офіційний сайт «Ernst & Young» URL: https://www.ey.com/en_gl

19. Офіційний сайт UKRSIBBANK URL: <https://my.ukrsibbank.com/ua/personal/>

20. Офіційний сайт АТ "Ощадбанк. URL: <https://www.oschadbank.ua>

21. Офіційний сайт ПАТ "ПриватБанк". URL: <https://privatbank.ua/ua>

22. Офіційний сайт ПАТ "ПУМБ". URL: <https://www.pumb.ua>